

**De Bosatlas van Nederland
Waterland**
Noordhoff Uitgevers, €24,95.

★★★★☆

Dit tij valt niet te keren

Deze atlas laat zien hoe ons volk zich aan zijn natte omgeving heeft aangepast. Onze strijd tegen het water begon ongeveer tienduizend jaar geleden. Ondanks terpen, dijken, dammen en keringen brak de zee toch vaak door, met tientallen watersnoodrampen als gevolg.

De rampen worden in kaart gebracht. Die van 1916 concentreert zich rond de toenmalige Zuiderzee. De stormvloed 1953 leidde tot de Deltawerken, die in deze atlas ook in kaart zijn gebracht.

In acht hoofdstukken wordt de geschiedenis van ons waterland in beeld gebracht. Ter sprake komen onder meer de Zuiderzeewerken, de waterschappen, waterlinies, de visserij, energie, het Deltaprogramma, Werelderfgoed, kust- en rivierbeheer, laag- en hoog-Nederland, zwemwater, de Noordzeekust, de Waddenzee, de Friese meren, de Oostvaardersplassen, beekdalen, waterstad Rotterdam, neerslag en verdamping (grote steden trekken neerslag), waterberging en rioleering.

De atlas is geïllustreerd met talrijke kaarten en grafieken en met luchtfoto's van Karel Tomeï.

Door de mens verandert het klimaat sneller. De kans op een Elfstedentocht neemt daardoor af, maar de kans op een zomerse wolkbreuk neemt juist toe. De zeespiegel stijgt, de grote rivieren vervoeren meer water en op termijn zullen we de dijken moeten verhogen. Dit tij valt waarschijnlijk niet te keren, luidt de conclusie.

HANS HOEKSTRA